A° 1829. No. 51.

BREDASCHE COURANT.

Woensdag den 7 October.

De uitgevers dezer berigten, dat de Bredasche Courant, 2 malen per week wordt uitgegeven, en wel des Woensdags en Zaturdags; zijnde dezelve franco per post, à ƒ9,00 in 't jaar, ƒ4,50 in 't half jaar en ƒ2,25 't kwartaal; bij de voornaamste boekhandelaars en Post-Directeuren in ons Koningrijk verkrijgbaar. De Advertentiën, welke men in de eerstvolgende Courant verlangt geplaatst te hebben, gelieve Dingsdags en Vrijdags vóór 10 uren dienen ingezonden te worden.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad Breda, gelet op art. 6 van Z. M. besluit van den 26sten junij 1814, in verband met art. 75 van het reglement op de huisvesting van troepen, gearresteerd door Z. E. den kommissaris Generaal van Oorlog, den 30sten junij daaraanvolgende.

En willende te gemoet komen in de bezwaren der ingezetenen, omtrent de inlegering van militairen, behoorende tot de vaste bezetting dezer vesting.

Brengen ter kennisse der inwoonders, dat, van wege het stedelijk bestuur, met de kwartiermeesters binnen deze stad, de noodige schikkingen zijn aangegaan, om de manschappen van het garnizoen, welke nog voor eenen korten tijd niet kunnen worden gekazerneerd, in te legeren tegen vijf cents daags per man, en dat door den agent van inkwartiering of door eenen gemagtigden daartoe, om de drie dagen, te beginnen van heden, bij de zoodanige der ingezetenen, welke aan de beurt zouden zijn, om die manschappen te ontvangen, dat bedrag zal worden opgehaald, met uitnoodiging aan een iegelijk, om bij de aanbieding der lijst van de in de volgende der billettering begrepene huizen, het deswegens verschuldigde dadelijk te voldoen. — En voorts met opmerking, dat deze maatregel geen betrekking heeft op de *doortrekkende troepen*, maar dat, omtrent deze, de inkwartiering bij voortduring op de gewone wijze zal plaats hebben.

BREDA, den 1sten October 1829.

DE ROIJ, vt.

Ter ordonnantie van denzelven;

De secretaris der stad,

H. W. SCHÜIKES.

NEDERLANDEN.

Breda, 6 October.

De *Gazette des Pays-Bas* van zondag, den 4den dezer, bevat, in derzelver officieel gedeelte, het volgend besluit:

Wij WILLEM, enz.

Gezien het 2e artikel van de conventie, den 18den junij 1827, met den heiligen stoel aangegaan en door Ons, den 24 julij van dat zelfde jaar (*Staatsblad* n° 41), bekrachtigd, houdende:

» Elk bisdom zal zijn kapitiel en zijn seminarie hebben."

Gezien de pauselijke bulle, gegeven te Rome, den 16den der kalender van september 1827, houdende bekrachtiging der conventie, alsmede het besluit door Ons, den 2den daarna (*Staatsblad*, n° 42), dien ten gevolge genomen;

Gezien onze besluiten van den 14den augustus 1825 (*Staatsblad*, n° 64) en van den 20 junij ll. (*Staatsblad*, n° 49 en 50);

Overwegende, dat Ons door de roomsch-katholijke kerkvoogden eenige aanmerkingen zijn gemaakt, aan welke Wij gaarne willen te gemoet komen;

Gelet op de bepalingen der grondwet, welke tot dit onderwerp betrekking hebben;

Willende daarenboven, in het belang van Onze roomsch-katholijke onderdanen, de volledige uitvoering bespoedigen van de conventie, den 18den junij 1827, met zijne heiligheid den paus Leo XII aangegaan, en hun daardoor, uit eigene beweging, een bewijs geven van de vaderlijke zorg, welke Wij hen toedragen.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Bij aanvulling en, zoo veel noodig, wijziging van de beschikkingen, vervat in Ons besluiten van den 20sten junij ll. (*Staatsblad*, n° 49 en 50), verklaren Wij, dat de bisschoppen, welke hun bisschoppelijk seminarie zullen oprigten, dadelijk zullen kunnen overgaan tot deszelfs organisatie, zoo als dit is vastgesteld bij artikel 2 der conventie van den 18den junij 1827 en de bulle van den 16den der kalender van september van dat zelfde jaar, aangenomen bij Ons besluit van den 2den october daaraanvolgende.

2. Wij ontheffen daarenboven de jongelingen, welke hunne voorbereidende studien buiten het rijk hebbende gedaan, zich, vóór den eersten februarij 1830, zullen aanmelden, om in de bisschoppelijke seminarien te worden toegelaten, van de bepalingen van Ons besluit van 14 augustus 1825, hen gelijk stellende met de zoodanigen, die hunne studien, met onze vergunning, buiten het rijk hebben verrigt.

Onze minister van binnenlandsche zaken is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk aan de permanente commissie uit den raad van state voor de zaken der roomsch-katholieke eeredienst medegedeeld en in het *Staatsblad* zal worden gedrukt.

Gegeven te Brussel, den 2den october 1829.

(*Geteekend*) WILLEM.

De noord-nederlandsche couranten van gisteren en heden deelen de volgende hoogstgewigtige tijding mede, die haar, over Berlin en Warschau, is toegekomen:

» Eene depêche van den graaf *Diebitsch Sabalkansky* berigt, » dat, den 14den September, te Adrianopel een definitief vredes- » verdrag tusschen Rusland en de Porte, door de gevolmagtigden » van Z. M. den keizer en die des sultans, onderteekend is ge- » worden."

De voorwaarden, waarop dat verdrag gesloten is, worden in dat berigt niet gemeld.

Hoe zeer wij niet den geringsten twijfel tegen deze gunstige tijding willen opperen, zoo bevreemt het ons nogthans, dat dezelve, reeds meer dan twee dagen in Noord-Nederland bekend zijnde, nog niet, over Zuid-Duitschland, in Frankrijk of in Zuid-Nederland is aangekomen; het is waar, de *Gazette de France* zegt, volgens brieven van Konstantinopel van den 16de Sept. den Standaar in Parijs aangekomen, dat de Sultan de jongste voorstellen van Rusland had aangenomen, hoe zeer dezelve minder gematigd waren dan men in het eerst verwacht had, en deze tijding laat zich met die van Adrianopel van den 14den zeer wel overeenbrengen, welke echter de *Gazette de France* van den 3den en andere fransche dagbladen reeds zouden hebben kunnen weten.

— Bij de verschillende korpsen van de bezetting van Meenen zijn 25 officieren; onder deze zijn 18 Hollanders, 2 vreemdelingen en slechts 5 Belgen. Wij hebben reeds meermalen gelegenheid gevonden, om aan te merken, dat dit verschil in het aantal van belgische en hollandsche officieren alleen daar aan toe te schrijven is, dat de meeste Belgen, in 1814 en 1815, de fransche dienst boven de vaderlandsche verkozen hebben, terwijl de Noord-Nederlanders, welke mede onder de vanen van *Napoleon* gediend hadden, destijds liever hun eigen land wenschten te dienen. Nooit is aan eenig Belg, welke zich aangemeld heeft, dienst naar rang en anciënniteit geweigerd. Wat wil *le Catholique*, want die is het, welke die opgaaf uit Meenen mededeelt, dan nog meer? of moest de regering alle belgische officieren in vreemde dienst vriendelijk uitnoodigen, ja smeken, om weder in de krijgsdienst, welke zij verlaten hebben, te treden. Het andere, in hetzelfde artikel van *le Catholique*, begrepen verwijt, de bevordering der militairen betreffende, is niet beter gegrond. Bij de armee wordt daar gantsch niet over geklaagd, en de onlangs publiek gemaakte lijsten der talrijke promotien getuigen ten beslissendste het tegendeel. — Dat de beste belgische onderofficieren met eene koperen medaille afgezet worden, is mede een dwaasaardig verzinsel. Alle soldaten en onderofficieren, zonder onderscheid, die twaalf jaren dienst tellen, ontvangen de medaille *voor getrouwe dienst aan het vaderland.*

— Wij lezen, in eenige zuid-nederlandsche dagbladen, dat het sein, om rekesten in te leveren, zoodra de vergadering der Staten-Generaal zal geopend zijn, overal met ongeduld gewacht wordt. Niemand eerbiedigt meer dan wij het regt, dat alle ingezetenen hebben, om hunne grieven voor den troon en voor de vertegenwoordigers der natie te brengen; maar indien de uitdrukking daarvan, in plaats van geheel uit eigen beweging en door enkele personen te geschieden, om zoo te spreken, op een *sein*, misschien wel op klokkengelui, geschiedt, en als de rekestranten op een teeken moeten wachten, gelijk de sjouwers in den schouwburg op het fluitje van den machinist, om de decoratien te verzetten, dan willen wij gaarne bekennen, dat wij niet weten, in hoe verre dergelijke rekesten vertrouwen verdienen en of zij inderdaad de verlangens der rekestranten aan den dag leggen, dan wel slechts de belangen van hen, die zich belasten met dat *sein* te geven. Wij weten ook niet in hoe verre artikel 161 der grondwet voor eene interpretatie vatbaar is, volgens welke alle op die wijze ingediende rekesten wel eens zonder dispositie zouden kunnen blijven, maar herinneren ons nog zeer wel de woorden uit het liedje, dat, in 1795, op de destijds afgekondigde regten van den mensch in oploop was:

» Het vragen staat een ieder vrij,
« Mits het weigeren daar bij."

— *Le Belge* geeft als zeker op, dat Z. Heil. den heer *van Gobbelschroij*, minister van binnenlandsche zaken van het koningrijk der Nederlanden, de insignien der groote Christus-orde zou gezonden hebben. Zoo de *Belge*, die anders liever lomp scheldt en raast, dan geestig schertst, ernstig spreekt, dan zou de uitvinder van het *Collegium Philosophicum*, de man, op wien *le Belge* en consorten het, na den heer *van Maanen*, het meest geladen hebben, de *eenige* ridder van de Christus-orde in het geheele koningrijk, en dus door den paus geheel bijzonder onderscheiden zijn.

— In ons laatste nommer verhaalden wij, dat de engelsche kapitein *Taafe* een knechtje had 24 jaren oud en 34 duim lang. Te Pitna, in Zweden, leeft thans een jongeling van 19 jaren, welke negen voet, drie duim en drie streep lang en nog niet volkomen volwassen is. Op zijn achtste jaar was hij reeds vijf voet vier duim lang. Deze reus zal de reis door Europa aannemen.

'S GRAVENHAGE, — 5 October.

Heden middag [illegible] der grenadiers, welke onlangs te [illegible] georganiseerd zijn, hier binnen gekomen, laatstelijk komende van Rotterdam.

BRUSSEL, — 5 October.

Z. M. vertrekt overmorgen van hier naar 's Gravenhage.

— Men verhaalt als zeker, dat Z. K. H. de prins van Oranje, tegen het midden dezer maand, het groot-hertogdom Luxemburg zal bezoeken.

— Z. M. heeft, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 4den dezer, no. 110, deszelfs *placet* aan de bullen van H. H. Em. de bisschoppen van Luik, Doornik en Gent verleend.

— [illegible] in omloop geweest zijnde gerucht, dat de dieven van de juweelen der prinses van Oranje te Gent gevat zouden wezen en er nog niets van het gestolene ontvreemd zou zijn, is ongelukkig onwaar bevonden. Deze juwelen waren vervat in drie mahonie-houten kisten of koffertjes, met koper beslag; de beide eerste kistjes zijn 50 ned. duimen lang 29 breed en 22 hoog; het derde is kleiner. Deze drie kistjes, bestemd, om in een rijtuig te kunnen geplaatst worden, zijn door de dieven medegenomen en kunnen aanleiding tot het ontdekken derzelven geven.

GROOT-BRITANIEN.

LONDEN, — 3 October.

— Alhier loopt vrij stellig het gerucht, dat er eene verandering in het ministerie gemaakt zal worden. Wie de nieuwe ministers zullen wezen wordt niet gezegd; maar men verzekert, dat noch de hertog van *Wellington*, noch de heer *Peel* in hetzelve zitting zullen houden.

— Men wil, dat de hertog van Cumberland, een van Zr. Majs. broeders, tot opperbevelhebber van het engelsch leger zal benoemd worden.

— Hetgeen, waarnaar de onmiddelijke werking van het koninklijk gezag, de trapsgewijze indringingen der aristocratie, de pogingen van twee soorten van geestelijkheid, de geweldige tirannij van *Cromwel* en de lage onderdrukking der *Stuarts*, gedurende zoo vele eeuwen, te verkrijgen hebben getracht, is, door een eenvoudig kabinets-reglement van lord *Wellington*, tot stand gekomen. De alonde *Londen-common* heeft opgehouden onder de nog levende instellingen te bestaan; dezelve behoort voortaan slechts tot de geschiedenis, en maakt een gedeelte uit van een terug gewenscht verledene.

FRANKRIJK.

PARIJS, — 3 October.

De [illegible] vertrekt, naar men zegt, binnen kort naar Compiegne, alwaar Z. M. acht dagen zal doorbrengen. Men denkt, dat hoogstdezelve de daarop volgende week te Fontaineblean zal doorbrengen. Voormaals hadden de veranderingen in het ministerie doorgaands gedurende de reizen van het hof plaats. Zal men ook thans dit oud gebruik volgen? Verscheiden lieden denken zulks. Men zegt zelfs, dat onderscheiden diplomaten, welker invloed tijdens de formatie van het tegenwoordig kabinet niet in twijfel getrokken wordt, reeds eenige demarches gedaan hebben, om dat doel te bereiken.

— Van Pont-Audemer wordt, in den avond van den 29sten September, geschreven, dat, bij de verkiezingen aldaar, 301 van de 333 stemhebbenden eenen constitutionelen kandidaat gewild hebben. Noch de slechte wegen, noch de kermissen van Pouwiers en Annebault, noch de keuze van den dag der convocatie, noch de gedurige regen, hebben den triumf der oppositie kunnen beletten.

— De knapen, die, in de kerk van Saint-Roch, eene oude dame voor 120,000 aan bankbilletten bestolen hebben (*zie ons voorlaatste nommer*) zijn, onder meer andere dieven, gevat. Daar zijn nog honderd en tien duizend francs bij hen gevonden, en men hoopt, ook nog een gedeelte van het overige te zullen magtig worden.

— Eene nieuwe tot dus verre onbekende soort van rogge is onlangs, met den besten uitslag, in het departement de l'Ain ingevoerd geworden. Dezelve is reeds in de ommestreken van Neuville-les-Dames ingeoogst. De korrel van deze rogge is lang, helder, net en geeft best brood. Zij moet dun gezaaid worden en brengt veel voort.

Den 4den.

De *Gazette de France* deelt de volgende berigten, gelijk zij zegt, uit het Oosten mede:

De Russen vragen 10 millioen dukat. voor oorlogskosten en 1,500,000 dukaten als schadeloosstelling voor hunnen handel van de Porte. Deze laatste som zal in drie termijnen betaald worden: de eerste terstond; bij de ontvangst van den tweeden zullen de Russen Adrianopel ontruimen, en, bij die van den derden, over den Balkan terug trekken.

De [illegible] zullen bezet blijven tot de volle betaling der opgemelde oorlogs[illegible], welke binnen tien jaren moet geschieden.

Het teekenen van het traktaat niet genoegzaam zijnde, om den marsch des russischen legers tegen te houden, zullen de ratificatien eerst moeten worden gewisseld. De generaal *Diebitsch* is, door den keizer van Rusland gemagtigd, om het traktaat te ratificeren.

De sultan heeft alles goedgekeurd en heeft zich, wegens zijn verder gedrag, onder den borgtogt der fransche en engelsche gezanten gesteld.

Hij heeft insgelijks verklaard, dat hij zich, betrekkelijk de zaken van Griekenland, aan de conferentien van Londen hield.

De beursprijzen van den 3den dezer waren als volgt: de vijf perct. kontant 107, 45, op ultimo 107, 60; de drie perct. kontant 81, 40, op ultimo 81, 75; Napels 87, 50; Spaansche leening 73; Spaansche [illegible] 51.

Advertentien.

*** Men vraagt, in eene kostschool in Noord-Braband eene DERDE MEID, van de protestantsche godsdienst, niet beneden de twintig jaren, goed kunnende naaijen en stoppen, en met den wasch omgaan. Iemand, van goede getuigschriften betreffende haar goed gedrag en kundigheden voorzien zijnde en hierna staande, vervoege zich in persoon, of met vrachtvrije brieven, onder letter G, aan de uitgevers dezer.

*** Een JONGELING, niet beneden de 16 jaren, genegen zijnde het BOEKBINDEN [illegible] in den grond [illegible] dezer, bij wel[illegible] op het werk getiteld:

GUIDE DU CHAUFFEUR
ET DU
PROPRIETAIRE
DE MACHINES A VAPEUR,
ou essai sur l'établissement, la conduite et l'entretien des machines a vapeur, et particulièrement de celles dites de Woolf, a moyenne pression, précédé des principes pratiques sur la construction des fourneaux,
PAR GROUVELLE ET JAUNEZ,
Ingénieurs civils a Metz.
Orné de planches gravées par M. L[illegible], professeur de dessin au Conservatoire des Arts et Métiers et à l'École centrale des Arts et Manufactures.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.